

A PROTESTÁNS DIPLOMÁSOK JÖVŐJE.

Írta: Dr. MOLNÁR ISTVÁN,
a Magyar Protestáns Diákszövetség örökös t. b. elnöke.

Miután ezt a címet cikkem homlokára írtam, megállt kezemben a toll, s hosszasan, nagyon sokáig magam elé nézve révedeztem ... A cím három szava a képzettársítás révén a fogalmaknak, gondolatoknak egész seregét szülte agyamban, s ezek szinte másodpercenként hol szomorú csüggedést plántáltak lelkembe, hol ujjongó diadalérzést váltottak abból ki, végül is hitet, sziklaszilárd hitet és reményt, hervadhatatlan reményt szuggeráltak belém. Szeretném, ha a «szomorú csüggedés* kivételével minden többi érzésemet az ólombetűk segítségével átönthetném az olvasók lelkébe.

Forrongnak agyamban a gondolatok: Protestáns ... Mi a protestantizmus? ... A protestánsok kegyetlen üldözése... A protestantizmus ideig-óraig való elnémítása és évszázadokra kiható, fényes győzelme!... A diplomások boldog élete a világháború előtt. . . s kálváriája a veszített háború, a két forradalom, román megszállás és Trianon után ... A magyar jövő ... A magyar protestáns diplomások jövője . . .

Hogy nemcsak a diplomásokat, hanem egész Magyarországot az emberfeletti szenvedések poklába dobta Trianon, a «művelt Nyugat», azt már nem csupán mi sóhajtjuk, nyögjük, jajgatjuk, zokogjuk, hanem egyre több és több ország

látja megdöbbenve, s «a sírt, hol nemzet süllyed el, népek veszik körül s az ember millióinak szemében gyászkönyv ül. . .» Vörösmarty az 1848—49-i szabadságharc leverése után megtiltotta gyermekeinek, hogy a Szózatnak ezt a négy sorát szavalják. «A magyar nemzet nem süllyedhet sírba!» — kiáltotta kétségbeesett bizakodással.

Nekünk is ezt kell harsognunk, ég felé tekintő, szent hittal, Trianon után, magyar fajtánk és az egész világ fülébe. Népünk ezer év alatt sok rettenetes időt vészelt át, de ha nem halt bele a tatárjárásba, a másfél százados török uralomba, német rabigába és egyéb sorscsapásba, előbb-utóbb életet, sok újabb ezer évet adó napfényre jut abból az éjszakásán sötét mélységből, amelybe Trianon taszította.

Ami a magyar diplomásokat illeti, az oklevél ma még, fájdalom, nem minden tulajdonosának juttat tudásához méltó kenyeret: sokan vagyunk ebben az égrekiáltóan szűkreszabdalt országban és, jaj, kevés a kenyér . . . Minden pálya túlszűfolt, de ez nem vigasz egy állástalan tisztviselőnek, egy munkanélküli munkásnak sem . . .

Az államnak, a fővárosnak, a vármegyének, sőt a legkisebb községnek is mindent el kell követni, hogy valamennyi dolgozni akaró magyart, de főként *a diplomásokat kenyérhez, emberhez méltó élethez juttassa*; azért elsősorban a diplomásokat, mert ők a tudomány fáklyahordozói, s már a Bibliában azt kesergé az apostol: «Elvész az én népem, mert tudomány nélkül való ...»

A diplomások ne törekedjenek mind Budapest és a nagy városok felé, ahol máris megdöbbenően nagy a lateiner-nyomor. A vidéken vár még csak igazán sok, nagy és szent tennivaló a diplomásokra! Nevelni a magyar népet, emelni értelmi színvonalát, gyógyítani testét-lelkét, házakat, uta-

kat, hidakat csinálni, új, szép, boldog jövődőt építeni neki!

Mi, protestáns diplomások, arra törekedjünk minden erőnkkel, hogy az életnek bármilyen posztjára helyez bennünket a bölcs és jó Isten akarata, mindenütt megálljuk helyünket, sőt elsőrendűen álljuk meg! Gondoljunk mindig ragyogó elődeinkre; a magyar történelem, az irodalomtörténet, a tudomány, az egyháztörténet stb. legtöbb, legfényesebb lapja protestáns férfiak nevéből ékes, — legyünk mi méltók hozzájuk! Az élet minden viszonylatában Kálvin és Luther lelke, hite, tetteje lobogjon bennünk, s így dolgozzunk minden protestáns magyarért, minden egyes, bármilyen vallású, igaz magyarért.

Ma még, fájdalom, a diplomások egész seregének nehéz, görnyesztően nehéz a sorsa ... De gondoljanak a költő mondására: «Nincs veszve bármi sors alatt, ki el nem csüggedett!» Ne csüggedjen egy diplomás sem, hanem reméljen, higgyen! Hígyje, hogy a legsötétebb éjszaka után is fényes nappal következik, bizakodjék a Hit, a Tudás, az Akarat, a Tett csodátermő hatalmában, higgye minden diplomás és nem diplomás magyar, hogy: «Lesz még egyszer ünnep a világon!»